

ingediend op **851** (2020-2021) – Nr. 6
6 oktober 2021 (2021-2022)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Emmily Talpe, Joris Nachtergaele, Orry Van de Wauwer,
Staf Aerts en Annick Lambrecht

over de bescherming en versterking
van gendergelijkheid en vrouwen- en meisjesrechten
in de intra-Afghaanse vredesonderhandelingen

Documenten in het dossier:

- 851** (2020-2021)– Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag
- Nr. 4 en 5 : Amendementen

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

over Afghanistan*

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 van de Vlaamse Regering, waarin expliciet staat dat de Vlaamse Regering op het vlak van de naleving van de mensenrechten resoluut de Europese en internationale kaart trekt, en problemen op het vlak van het respect voor de mensenrechten via het Europese en het multilaterale kader aankaart;
- 2° het feit dat de mensenrechten universeel en ondeelbaar zijn;
- 3° de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948;
- 4° het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten van 16 december 1966;
- 5° het feit dat Afghanistan in 1983 tot het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten is toegetreden, maar dat nog niet heeft gedaan voor beide optionele protocollen;
- 6° het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 19 december 1966;
- 7° het feit dat Afghanistan in 1983 tot het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten is toegetreden, maar dat nog niet heeft gedaan voor het optionele protocol;
- 8° het internationale Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, dat op 18 december 1979 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd aangenomen;
- 9° het feit dat Afghanistan in 1983 tot het internationale Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen is toegetreden, maar dat nog niet heeft gedaan voor het optionele protocol;
- 10° het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989;
- 11° het feit dat Afghanistan in 1990 het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind heeft ondertekend en het in 1994 heeft geratificeerd;
- 12° de grondwet van het Islamitische Republiek Afghanistan van 2004, die gelijke rechten voor vrouwen en mannen vastlegt;
- 13° de Afghaanse wet inzake de uitbanning van geweld tegen vrouwen van 1 augustus 2009 (nr. 989);
- 14° het vredesakkoord tussen de Verenigde Staten en de taliban, gesloten op 29 februari 2020;
- 15° resolutie 1325 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, die op 31 oktober 2000 unaniem werd aangenomen en tot op heden de basis vormt voor de participatie van vrouwen in alle aspecten van conflictpreventie, vrede en wederopbouw;
- 16° resolutie 2513 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties over Afghanistan, die op 10 maart 2020 unaniem werd aangenomen;
- 17° de spoedvergadering van Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op 16 augustus 2021 naar aanleiding van de machtsgreep van de taliban en de daaropvolgende verklaring over de situatie in Afghanistan;
- 18° de verklaring van de leiders van de G7 van 24 augustus 2021 over Afghanistan;

* Opschrift gewijzigd door de plenaire vergadering

- 19° de samenwerkingsovereenkomst inzake partnerschap en ontwikkeling tussen de Europese Unie en haar lidstaten enerzijds, en de Islamitische Republiek Afghanistan anderzijds, ondertekend op 18 februari 2017 (EU-strategie voor Afghanistan van 2017), waarin een langetermijngagement van de EU en de lidstaten om vrede, stabiliteit en welvaart in Afghanistan te bevorderen en de duurzame ontwikkeling van het land te ondersteunen, opnieuw werd bevestigd;
- 20° de conclusies van de Raad van Buitenlandse Zaken van 8 april 2019 en van 29 mei 2020;
- 21° de spoedvergadering van de Raad van Buitenlandse Zaken op 17 augustus 2021 en de daaropvolgende verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid en de Europese ministers van Buitenlandse Zaken;
- 22° de informele vergadering van de Raad van Buitenlandse Zaken op 2 en 3 september 2021, waarop een bredere discussie over de betrekkingen met Afghanistan werd gehouden;
- 23° de vijf ijkpunten die de EU-ministers van Buitenlandse Zaken tijdens hun informele bijeenkomst van 3 september 2021 hebben bepaald, en waarbij ze de rechten van vrouwen en meisjes als een bijzonder punt van zorg hebben aangeduid;
- 24° de conclusies van de Raad van 21 september 2021 over het EU-standpunt en de volgende stappen met betrekking tot Afghanistan;
- 25° het 'Gender Action Plan III: Towards a gender-equal world' (2020-2025) van de EU, dat gendergelijkheid centraal stelt in het Europese externe optreden, en dat expliciet de actieve rol van vrouwen in vredesprocessen en veiligheid vermeldt;
- 26° de internationale Conferentie voor Afghanistan van 23 en 24 november 2020, waarbij het Afghanistan Partnership Framework werd goedgekeurd;
- 27° de internationale donorconferentie van de VN over Afghanistan op 13 en 14 september 2021 in Genève;
- 28° de United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), het Afghaanse nationale kader voor vrede en ontwikkeling, dat van 2021 tot 2025 loopt;
- 29° het rapport 'In search of justice for crimes of violence against women and girls' van de UNAMA, gepubliceerd op 7 december 2020;
- 30° het rapport 'Killing of human rights defenders, journalists and media workers in Afghanistan' van de UNAMA, gepubliceerd op 15 februari 2021, waarin de toename van doelgerichte aanvallen op vrouwen, activisten en journalisten in Afghanistan wordt vastgesteld;
- 31° het rapport 'Violence against women in Afghanistan' van de Afghaanse Onafhankelijke Mensenrechtencommissie (Afghanistan Independent Human Rights Commission, AIHRC), gepubliceerd op 26 november 2020, dat in de eerste tien maanden van 2020 maar liefst 3477 gevallen van geweld tegen Afghaanse vrouwen heeft vastgesteld;
- 32° het persbericht van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 12 maart 2021, waarin de doelgerichte aanvallen op burgers, meer bepaald op vrouwen en activisten, in Afghanistan worden veroordeeld;
- 33° de oproep van Amnesty International van 16 augustus 2021 om actie te ondernemen om een veilig vertrek uit Afghanistan te waarborgen voor iedereen die het risico loopt om een doelwit te worden van represailles door de taliban, zoals academici, journalisten, mensenrechtenactivisten en vrouwenrechtenverdedigers;
- 34° het feit dat de Ieperse ngo Mothers for Peace, onder leiding van Jennie Vanlerberghe, zich al jaren inzet voor de rechten van vrouwen en in 2014 door de Afghaanse overheid als beste niet-gouvernementele organisatie werd aangewezen;
- 35° het Afghan Women's Network, dat een netwerk vormt voor de samenwerking, emancipatie en integratie van Afghaanse vrouwen;

- overwegende dat:
  - 1° in 1996 de taliban in Afghanistan aan de macht kwamen en het land het belangrijkste toevluchtsoord werd voor internationale terroristische organisaties, waaronder Al Qaida;
  - 2° de door de Verenigde Staten geleide interventie de taliban na de aanslagen op 11 september 2001 van de macht in Kaboel heeft verdreven en er in Afghanistan een burgerregering werd ingesteld;
  - 3° de Amerikaanse president Joe Biden had aangekondigd dat de Amerikaanse troepen tegen 31 augustus 2021 definitief Afghanistan zouden verlaten en dat die terugtrekking effectief voltooid werd op 30 augustus 2021;
  - 4° de taliban op 15 augustus 2021 de macht over Afghanistan hebben overgenomen en opnieuw het Islamitische Emiraat Afghanistan hebben ingesteld;
  - 5° de taliban op 7 september 2021 een nieuwe overgangsregering hebben gevormd onder leiding van Muhammed Hassan Akhund, waarin alleen leden die tot de taliban behoren, werden opgenomen en waarin geen enkele vrouw en geen enkel lid van een andere etnische of religieuze minderheid zitting heeft. Bij de vorming van die overgangsregering werd bijgevolg duidelijk geen rekening gehouden met de belofte van de taliban om een inclusieve regering te vormen;
  - 6° de Verenigde Staten en de internationale gemeenschap in augustus 2021 erin geslaagd zijn om in twee weken tijd meer dan 120.000 plaatselijke medewerkers van diplomatieke posten, militairen, buitenlandse onderdanen en in gevaar verkerende Afghanen in veiligheid te brengen, en nog veel Afghanen, onder wie vrouwen- en mensenrechtenactivisten, niet gered konden worden, waardoor hun leven in gevaar is;
  - 7° Afghaanse vrouwen en meisjes bijzonder hard zijn getroffen door het bijna twintig jaar durende conflict met de taliban;
  - 8° er sinds 2001 aantoonbare vooruitgang is geboekt op het gebied van de rechten van vrouwen en meisjes, waaronder de toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en deelname aan het maatschappelijke en politieke leven, en die gedeeltelijke vooruitgang nu ernstig bedreigd is door de machts-overname van de taliban;
  - 9° op het platteland 91 procent van Afghaanse vrouwen alleen lager onderwijs of helemaal geen onderwijs heeft genoten, 81 procent werkloos is en 90 procent al het slachtoffer van fysiek, psychisch of seksueel geweld is geweest;
  - 10° de vrouw een precare plaats inneemt in de Afghaanse samenleving onder de streng islamitische visie van de taliban;
  - 11° de Verenigde Staten en de taliban op 29 februari 2020 in Doha een historisch vredesakkoord hebben gesloten waarin, in ruil voor de terugtrekking van de Amerikaanse troepen, een permanent staakt-het-vuren door de taliban is opgenomen;
  - 12° in het vredesakkoord van 29 februari 2020 geen enkele verwijzing is naar het vrijwaren en respecteren van de rechten van vrouwen en meisjes door de taliban;
  - 13° na het sluiten van het vredesakkoord tussen de Verenigde Staten en de taliban maar liefst 5000 talibanstrijders werden vrijgelaten;
  - 14° Afghaanse vrouwen met de Twittercampagnes #MyRedLine en #MyRedLine2 aan de internationale gemeenschap en de Afghaanse regering hebben gevraagd om ervoor te zorgen dat ze hun herwonnen rechten niet opnieuw zouden verliezen bij de vredesonderhandelingen en na de mogelijke terugkeer van het conservatieve, streng islamitische en restrictieve regime van de taliban;
  - 15° de Afghaanse regering sinds 12 september 2020 met de taliban aan tafel heeft gezeten om een intra-Afghaans vredesakkoord te sluiten, maar er tijdens de eerste onderhandelingsronde geen concreet resultaat werd bereikt;

- 16° dr. Habiba Sarabi, de voormalige Afghaanse minister van Vrouwenzaken en een van de vier vrouwen aan de onderhandelingstafel, duidelijk heeft gesteld dat dit vredesproces een cruciaal keerpunt kan zijn voor Afghanistan, maar dat vrouwenrechten daarbij een belangrijke rol moeten spelen;
- 17° de secretaris-generaal van de Verenigde Naties António Guterres op 17 maart 2021 de Franse diplomaat Jean Arnault heeft benoemd tot speciaal gezant van de Verenigde Naties voor Afghanistan, met als opdracht bij te dragen tot het vinden van een politieke oplossing van het conflict;
- 18° Rusland op 18 maart 2021 tijdens de conferentie in Moskou ter gelegenheid van de intensivering van de gesprekken tussen de Afghaanse regering en de taliban had aangedrongen op een snel akkoord, nog voor de terugtrekking van de Amerikaanse troepen was voltooid;
- 19° de Amerikaanse president Joe Biden verklaard heeft dat Washington het vredesproces tussen de Afghaanse regering en de taliban op gang zal brengen, voor zover er wordt ingestemd met een vorm van machtsverdeling tussen beide onderhandelingspartners;
- 20° de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Antony Blinken al een aanzet voor het vredesakkoord had opgesteld, waarin was opgenomen dat:
- 21° vrouwen en minderheden betrokken moeten worden bij het vormen van een vredesregering;
- 22° de toekomstige Afghaanse grondwet de rechten van vrouwen en kinderen in politieke, sociale, economische, educatieve en culturele aangelegenheden moet waarborgen;
- 23° de niet-statelijke, gebruikelijke en traditionele beslechting van civiele geschillen wordt toegestaan zolang dat in overeenstemming is met het Afghaanse staatsrecht, met inbegrip van de bescherming van de rechten van de vrouw;
- 24° in de provinciale raden nieuwe leden moeten worden gekozen, waarbij bijzondere aandacht gaat naar vrouwen en het representatieve evenwicht tussen de demografische groepen;
- 25° Afghaanse vrouwenrechtenactivisten vaststellen dat sinds de machts-overname door de taliban de positie van vrouwen en meisjes opnieuw verslechterd is en dat het ministerie van Vrouwenzaken door de nieuwe talibanregering werd opgedoekt;
- 26° sinds de machtsgreep de taliban vervolgingen, arrestaties en executies uitvoert, en vooral hoogopgeleide vrouwen zoals rechters, agenten, advocaten, dokters en politici, en vrouwenactivisten, journalisten en studenten het doelwit zijn;
- 27° tussen 12 september 2020 en 31 januari 2021 maar liefst elf activisten en journalisten in Afghanistan werden vermoord en dat de taliban sinds de machtsovername de vrije media sterk aan banden hebben gelegd en hardhandig optreden tegen journalisten;
- 28° op 17 januari 2021 twee vrouwelijke rechters van het Afghaanse Hooggerechtshof in Kaboel werden vermoord;
- 29° de taliban niet meer in de permanente participatie van vrouwen in de Afghaanse maatschappij voorzien, vrouwelijke leiders, ambtenaren en activisten vervolgd worden en verhinderd worden om terug te keren naar hun werkplek of deel te nemen aan het maatschappelijke leven, en dodelijk geweld werd gebruikt om protesten over vrouwenrechten uiteen te slaan;
- 30° er gegronde vrees bestaat dat de huidige wet op de uitbanning van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, die onder meer strafrechtelijke sancties oplegt voor kinderhuwelijken en gedwongen huwelijken, zal worden ingetrokken;
- 31° er angst en bezorgdheid leeft bij de Afghaanse vrouwen over de manier waarop hun rechten en vrijheden zullen worden beknot nu de taliban opnieuw aan de macht zijn;
- 32° een vredesakkoord dat rechten van vrouwen, meisjes en minderheden niet waarborgt, nooit een vredesakkoord kan zijn;

- 33° de mensenrechtensituatie in Afghanistan sinds de machtsovername door de taliban snel achteruitgaat en een deel van de bevolking, onder wie vrouwen, meisjes, de lgbtqi-gemeenschap, etnische en religieuze minderheden, journalisten, academici, rechters, voormalige politici enzovoort, risico lopen op vervolging en maatschappelijke uitsluiting;
- 34° Afghanistan geconfronteerd wordt met een humanitaire ramp door tekorten aan voedsel en geneesmiddelen, waardoor de Europese Commissie besloten heeft om 200 miljoen euro extra uit trekken, niet alleen voor de mensen in Afghanistan, maar ook voor de vluchtelingen in de buurlanden. Afghanistan is een van de landen in de wereld die het meest afhankelijk zijn van internationale hulp omdat ongeveer een derde van de bevolking, wat neerkomt op ongeveer 18 miljoen mensen, in permanente voedselonzeekerheid leeft en omdat Afghanistan af te rekenen heeft met circa 5 miljoen intern ontheemden;
- 35° VN-secretaris-generaal António Guterres op 16 augustus 2021 de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft toegesproken en daarbij een duidelijke oproep heeft gelanceerd om de bevolking van Afghanistan niet in de steek te laten, samen te werken om de globale terroristische dreiging in Afghanistan te onderdrukken, en de fundamentele mensenrechten en de herwonnen vrouwen- en meisjesrechten te beschermen;
- 36° de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Josep Borrell heeft gesteld dat de EU en de EU-lidstaten de talibanregering niet erkennen, maar wel zullen overgaan tot een operationeel engagement en een dialoog om de Afghaanse bevolking te ondersteunen;
- 37° de EU en de EU-lidstaten duidelijke benchmarks hebben vastgelegd voor het engagement met de 'voorlopige' talibanregering;
- 38° de Europese Dienst voor extern optreden het initiatief heeft genomen om een regionaal platform voor samenwerking met de buurlanden van Afghanistan op te richten;
- 39° het door de opeenvolgende gewapende conflicten in de huidige situatie niet mogelijk is om de institutionele samenwerking tussen Vlaanderen en Afghanistan, met eventuele uitzondering van humanitaire hulp, te verdiepen;
- 40° de Vlaamse beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 verwijst naar het feit dat Vlaanderen de waarden van mensenrechtenverdragen in zijn internationale beleid uitdraagt, meer specifiek door in te zetten op projecten die de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bevorderen en door te focussen op thema's zoals gendergelijkheid;
- 41° de Vlaamse beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 verwijst naar het feit dat de Vlaamse parlementaire diplomatie een onderdeel wordt van het Vlaamse internationale beleid over mensen- en vrouwenrechten;
- spreekt zijn grote bezorgdheid uit over de toekomst van Afghanistan, nu de taliban opnieuw aan de macht zijn en een strikte shariawetgeving willen opleggen, waardoor het Afghaanse volk wordt beroofd van de fundamentele rechten en vrijheden die het de afgelopen twintig jaar heeft genoten;
  - blijft aandringen op een inclusieve en onderhandelde politieke oplossing, met het oog op een veilige, duurzame en democratische toekomst voor Afghanistan;
  - uit zijn bezorgdheid over de niet-inclusieve voorlopige regering, die alleen uit mullahs bestaat, waarvan velen op internationale sanctielijsten staan en gezocht worden vanwege terroristische activiteiten, erkent de voorlopige talibanregering niet en onderschrijft de handhaving van de internationale sancties tegen talibanleden, maar erkent het belang van operationeel engagement om het Afghaanse volk in het kader van humanitaire bijstand te ondersteunen, zonder dat dit impliciet de indruk van een mogelijke erkenning van de taliban met zich meebrengt;

- roept alle betrokken partijen en entiteiten op om het Afghaanse volk niet in de steek te laten en de fundamentele rechten en vrijheden van alle Afghanen te beschermen;
- roept de EU op om een blijvende coördinerende rol te spelen bij de mogelijke verdere evacuatie van EU-onderdanen en Afghanen die het risico lopen op represailles door de taliban;
- veroordeelt ten strengste de willekeurige arrestaties en executies door de taliban van burgers in Afghanistan, waarvan specifiek Afghaanse vrouwen het doelwit zijn;
- steunt volmondig de oproep van de Afghaanse vrouwen en meisjes om mensenrechten, rechten en vrijheden van vrouwen en meisjes, en gendergelijkheid te beschermen en erkent hun moed om in de straten van Kaboel en in andere grote steden op te komen voor hun rechten en vrijheden;
- roept alle betrokken partijen op om Afghaanse vrouwen zelf inspraak te geven;
- roept de toekomstige Afghaanse regering op om de internationale verplichtingen van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten van 16 december 1966, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 19 december 1966, het internationale Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 18 december 1979 en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989 na te leven;
- roept de Europese Unie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Josep Borrell op om de bezorgdheden van de Afghaanse vrouwen ter harte te nemen en op het hoogste diplomatieke niveau het belang van een alomvattend en inclusief verzoeningsproces krachtig te blijven aanklaarten als voorwaarde voor een operationeel engagement met de EU en voor Europese steun;
- roept de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Josep Borrell op om een alomvattende strategie voor de toekomstige samenwerking van de EU met Afghanistan en de omliggende landen voor te bereiden;
- verzoekt de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Josep Borrell om in zijn contacten met de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Antony Blinken, de speciaal gezant voor Afghanistan van de Verenigde Naties Jean Arnault en de speciale VN-vertegenwoordiger voor Afghanistan en hoofd van het UNAMA Deborah Lyons erop te wijzen dat operationele samenwerking met de toekomstige Afghaanse regering alleen mogelijk zal zijn als er geen afbreuk wordt gedaan aan de verworven rechten en vrijheden van alle Afghanen, in het bijzonder die van Afghaanse vrouwen en meisjes;
- verzoekt de Europese Unie om er streng op toe te zien dat de Europese humanitaire hulp en middelen voor Afghanistan directe toegang krijgt tot de Afghaanse bevolking én niet in handen valt van de taliban;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° in haar buitenlands beleid het belang van gendergelijkheid en inclusieve vredesprocessen te blijven onderstrepen;
  - 2° in alle strategieën de rechten en de rol van de vrouwen centraal te zetten;
  - 3° erop toe te zien dat vrouwen actief worden betrokken in alle internationale initiatieven die betrekking hebben op Afghanistan;

- 4° haar steun aan het Afghaanse volk te bevestigen en na te gaan welke noodzakelijke humanitaire ondersteuning in overleg met de VN-agentschappen en de ngo's kan worden geboden;
- vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie te bezorgen aan de Vlaamse Regering, de Federale Regering, de ambassadeur van Afghanistan in België, de ambassadeur van de Verenigde Staten in België, de voorzitter van de Europese Raad, het Europees Parlement, de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, de Verenigde Naties, de speciale gezant voor Afghanistan van de Verenigde Naties, de speciale vertegenwoordiger voor Afghanistan van de Verenigde Naties en hoofd van het UNAMA, de diplomatieke vertegenwoordiger van Vlaanderen bij de EU, de diplomatieke vertegenwoordiger van Vlaanderen in de Verenigde Staten en de diplomatieke vertegenwoordiger van Vlaanderen bij de Verenigde Naties in Genève.